

rode mei van ca. vier uur af herhaaldelijk door Duitse jagers aangevallen. Er stond op het vliegveld maar één toestel, een T-5 bommenwerper: al bij de eerste aanval werd het in brand geschoten; de overige toestellen, ruim twintig van verschillend type, waren in de voorafgaande dagen verspreid opgesteld bij boerderijen in de buurt van het vliegveld. Zij werden door de Duitsers eerst in de middag van de rode mei ontdekt, toen een van hun verkeners luchtfoto's kwam maken.¹

★

Op het vliegveld 'De Kooy' bij Den Helder waren elf D-21 jagers gestationeerd; volgens de orders die luitenant-generaal P. W. Best, commandant luchtverdediging, had doen uitgaan, stonden zij op 10 mei om drie uur met warmgedraaide motoren startklaar. Toen hun commandant kort voor vier uur met het commando luchtverdediging in Den Haag telefoneerde, kon hij horen dat daar over een ander toestel een gesprek gevoerd werd waaruit hij afleidde dat elders vliegvelden gebombardeerd werden. Nadere instructies had hij toen niet nodig: onmiddellijk zond hij (het was 3 uur 59) zijn elf jagers de lucht in; zij konden daar meteen de strijd aanbinden met de Duitse jagers en bommenwerpers die de installaties van 'De Kooy' gingen beschieten en bombarderen. Eén van de elf, een Duitse bommenwerper achtervolgend, werd bij het Wassenaarse Slag door andere Duitse bommenwerpers neergeschoten. Zes van de overige toestellen werden, na het eerste treffen patrouillerend, hevig door eigen Nederlandse strijdkrachten beschoten, nl. door de luchtafweer van 'De Vlijt' en door de marine-eenheden die voor Den Helder lagen. Om tien voor vijf kwamen acht van die D-21's in gevecht met negen Duitse jagers; de Duitse toestellen waren sneller maar, als gevolg daarvan, langzamer in het wenden; drie werden boven de Waddenzee neergeschoten, een vierde moest, met de commandant van de formatie aan boord, een noodlanding maken op 'De Kooy'. De D-21's die daar terugkeerden, waren evenwel doorzeefd; niettemin stonden er om half zes weer vier gereed om op te stijgen. Dat gelukte niet meer: op de grond werden zij door Duitse jagers verrast, eerst om acht uur, daarna om twaalf uur. Van de elf oorspronkelijke

¹ (Sectie krijgsgeschiedenis) F. J. Molenaar: *De luchtverdediging, mei 1940*, IV, p. 46-51. Dit nog niet in druk verschenen deel wordt aangehaald onder verwijzing naar de hoofdstukken en pagina's binnen de hoofdstukken van de getypte tekst (eerste versie). Verder aan te halen als Molenaar: *De luchtverdediging*.